ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ είναι ο σκόπιμος φόνος γυναικών επειδή είναι γυναίκες. Δεν είναι μόνο η πιο ακραία μορφή βίας κατά των γυναικών, αλλά και η πιο βίαιη εκδήλωση της ανισότητας των φύλων και των διακρίσεων εναντίον τους.

Ο όρος ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ έχει χρησιμοποιηθεί για να πολιτικοποιήσει τη έμφυλη δολοφονία γυναικών και κοριτσιών και να τονίσει την αποτυχία των κρατών να διώξουν τους δράστες.

Σε διεθνές επίπεδο, τα Ηνωμένα Έθνη έχουν χρησιμοποιήσει τον όρο ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ για να περιγράψουν όλες τις έμφυλες δολοφονίες γυναικών, συμπεριλαμβανομένων των δολοφονιών συζύγων, των δολοφονιών τιμής και των δολοφονιών βάσει σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου.

Σε επίπεδο ΕΕ, ο όρος ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ που χρησιμοποιείται από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) είναι εξίσου ευρύς και αναφέρεται σε όλες τις μορφές «δολοφονίας γυναικών και κοριτσιών με βάση το φύλο τους».

Παρά τους διαφορετικούς ορισμούς, **η πιο κοινή μορφή ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ είναι η δολοφονία γυναικών και κοριτσιών από οικείο σύντροφο ή μέλος της οικογένειας** . Υπολογίστηκε ότι το 58% όλων των εγγεγραμμένων ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ το 2017 διαπράχθηκαν από οικείο σύντροφο ή μέλος της οικογένειας . **Κάθε μέρα 137 γυναίκες σε όλο τον κόσμο δολοφονούνται από ένα μέλος της οικογένειάς τους . Πάνω από το ένα τρίτο όλων των γυναικών που δολοφονήθηκαν εσκεμμένα το 2017 δολοφονήθηκαν από τον νυν ή τον πρώην σύντροφό τους** . Επιπλέον, αυξάνεται ο αριθμός των γυναικών και των κοριτσιών που σκοτώνονται λόγω οικείο σύντροφο ή οικογενειακή βία.

Η συντριπτική πλειονότητα των ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ δεσμεύεται από άνδρες. Το ίδιο μοτίβο μπορεί να παρατηρηθεί στη βία από στενό σύντροφο (IPV) και στην ενδοοικογενειακή βία (DV).

Οι στατιστικές αντικατοπτρίζουν ότι τα περισσότερα ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ βρίσκονται στο τέλος μιας συνεχούς βίας που ασκείται από άντρες στενούς συντρόφους εναντίον γυναικών και κοριτσιών. Κατά συνέπεια, τα μέτρα για την πρόληψη της ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑΣ που σχετίζεται με το IPV / DV πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το πλαίσιο IPV / DV. Είναι σημαντικό παράγοντες όπως η κλιμάκωση της βίας ή η προσπάθεια του θύματος να χωρίσει από τον σύντροφό του να αποτελούν δείκτες αυξημένου κινδύνου για ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ. Οι

περιθωριοποιημένες γυναίκες και τα κορίτσια που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στην υποστήριξη διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο.

Παρά τις εκτιμήσεις αυτές, τα δεδομένα για τη ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ δεν συλλέγονται συστηματικά και υπάρχει έλλειψη διακρατικών εργαλείων για τη μελέτη της ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑΣ.

Οι εναρμονισμένες μέθοδοι συλλογής δεδομένων θα διευκόλυναν συγκρίσιμα δεδομένα για την ανάπτυξη αποτελεσματικών στρατηγικών πρόληψης . Ωστόσο, η πρόοδος μεταξύ των κρατών ήταν ανάμεικτη, με ορισμένα κράτη να μην σημειώνουν καμία απολύτως πρόοδο. Αν και γίνεται μεγαλύτερη προσπάθεια συλλογής δεδομένων για τη ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑ, τα δεδομένα εξακολουθούν να μην είναι συγκρίσιμα . Είναι σημαντικό να μην συλλέγονται πάντα δεδομένα για τη σχέση μεταξύ θύματος και δράστη.

Συνολικά, υπάρχει έλλειψη πολιτικής βούλησης για την εξάλειψη όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΑΣ. Οι κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο αποτυγχάνουν να διασφαλίσουν ότι διατίθενται επαρκείς πόροι και προϋπολογισμοί για την επίτευξη αυτού του στόχου. Απαιτείται επειγόντως μια ολιστική δέσμη μέτρων με έμφαση στις στρατηγικές πρόληψης και προστασίας με επίκεντρο τα θύματα, αφενός, και μέτρα για την καταπολέμηση των πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών, αφετέρου. Πρόκειται για υποχρεώσεις βάσει του διεθνούς δικαίου που αναγνωρίζουν ότι η βία κατά των γυναικών είναι αποτέλεσμα ιστορικά άνισων σχέσεων εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών (Διακήρυξη του ΟΗΕ για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών 1993, Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης 2011).